

Uvod v politiko enakosti spolov

Sektor za enake možnosti

Ljubljana, 31. maj 2023

Kdo smo in kaj delamo?

- Sektor za enake možnosti na MDDSZ: vodja + 6 sodelavk + 1 projektna zaposlitev.
- Koordiniramo politiko enakosti spolov;
- predlagamo, priporočamo, izvajamo in spodbujamo programe ter ukrepe za krepitev enakosti žensk in moških;
- ministrstvu in lokalnim skupnostim nudimo strokovno podporo pri vključevanju vidika enakosti spolov v politike in ukrepe;
- pripravljamo nacionalni program za enake možnosti žensk in moških, analize in poročila;
- izvajamo ozaveševalne kampanje;
- sodelujemo z EU in mednarodnimi organizacijami ter civilno družbo na področju krepitve vloge žensk in zagotavljanja enakosti spolov.

**GENDER
EQUALITY IS A
HUMAN FIGHT,
NOT A FEMALE
FIGHT.**

FRIEDA PINTO

SAY NO TO
STEREOTYPES

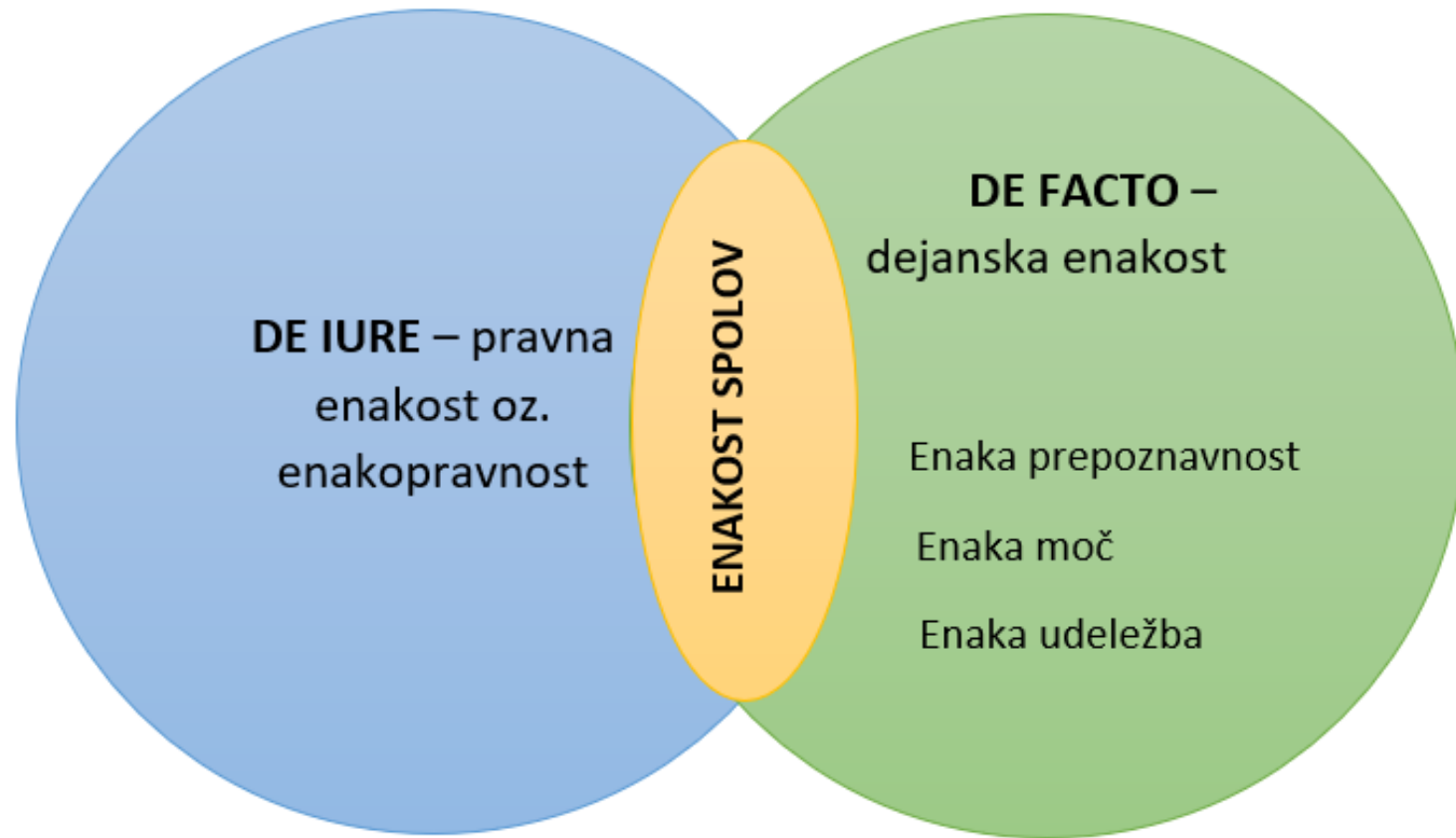

SAY YES TO
EQUALITY

Kaj je enakost spolov?

- 1) Temeljna človekova pravica.
- 2) Prepoved diskriminacije na podlagi spola (1948).
- 3) Ključno za uresničevanje drugih človekovih pravic.
- 4) Cilj = vzpostavitev pravične, svobodne in enakopravne družbe, kjer lahko vsi uživamo enake pravice in svoboščine, ne glede na spol.

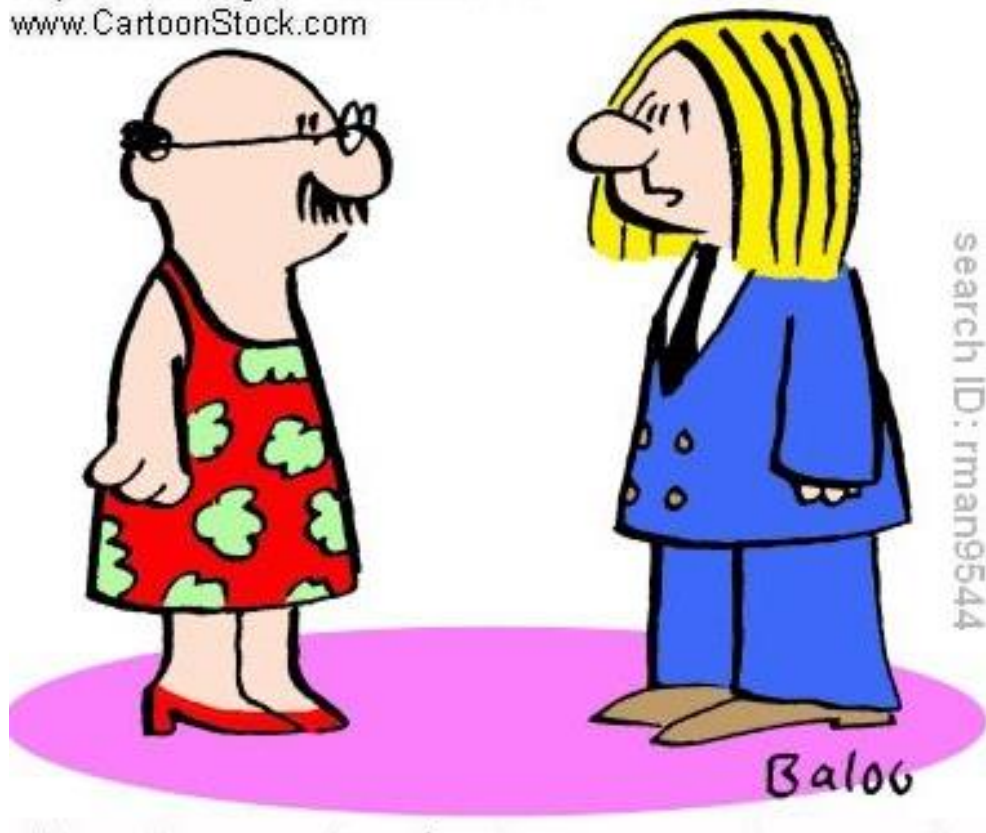
Dejanska
enakost
+
enakost pred
zakonom

ENAKOST ŽENSK IN MOŠKI

ENAKOST ≠ ISTOST

© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

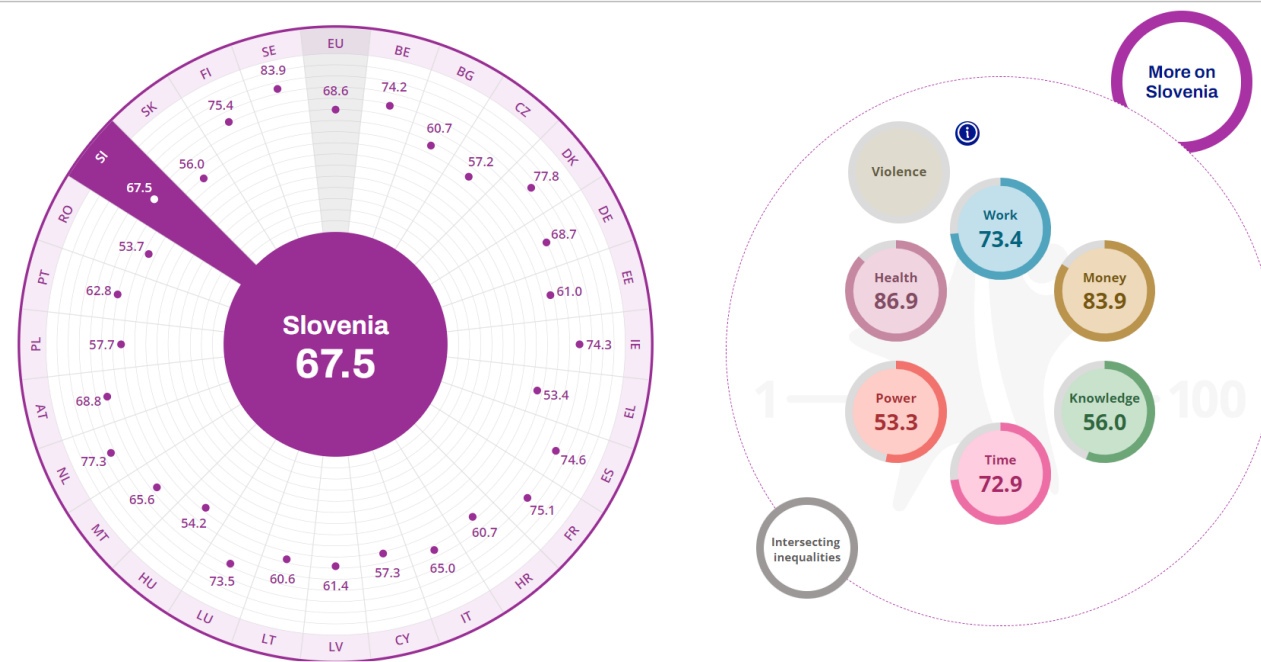
“Draga, kaj se je zgodilo z nama?”

Pomeni, da so ženske in moški **enako udeleženi** na vseh področjih javnega in zasebnega življenja, da imajo **enak položaj** ter **enake možnosti** za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov, s katerimi prispevajo k družbenemu razvoju, ter **enako korist** od rezultatov, ki jih prinaša razvoj.

Kako merimo enakost spolov? Kam se uvršča Slovenija?

Rank	Country	Score		Score change
		0-1	2021	
1	Iceland	0.908		+0.016
2	Finland	0.860		-0.001
3	Norway	0.845		-0.004
4	New Zealand	0.841		+0.001
5	Sweden	0.822		0.000
6	Rwanda	0.811		+0.006
7	Nicaragua	0.810		+0.015
8	Namibia	0.807		-0.002
9	Ireland	0.804		+0.005
10	Germany	0.801		+0.005
37	Peru	0.749		+0.028
38	Jamaica	0.749		+0.007
39	Slovenija	0.744		+0.003
40	Panama	0.743		+0.006
41	Ecuador	0.743		+0.003
42	Bulgaria	0.740		-0.006

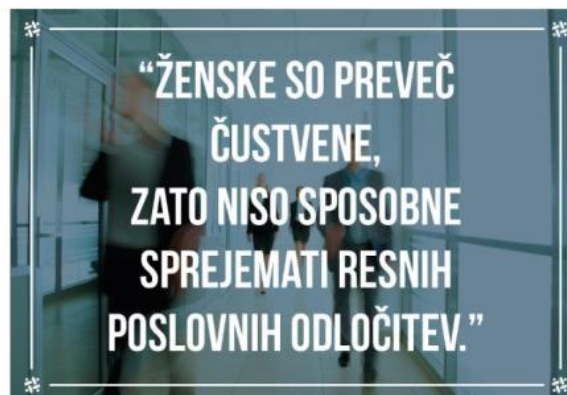
Vir: Globalni indeks enakosti spolov, 2022, WEF

Vir: Indeks enakosti spolov, 2022, EIGE

Izzivi na področju enakosti spolov ostajajo...

- Diskriminacija na podlagi spola, spolni stereotipi in predsodki predstavljajo eno največjih ovir za doseg enakosti spolov!

- Spot Uravnotežimo odnose moči med spoloma

Plačna in pokojninska vrzel med spoloma

Eurostat	Slovenija (%)	EU (%)
Plačna vrzel (2020)	3,1	13
Pokojninska vrzel (2018)	17,8	29,5

POKOJNINSKA VRZEL MED SPOLOMA - VZROKI

- ženske imajo povprečno nižje plače
- ženske opravijo več neplačanega dela
- ženske so pogosteje odsotne z dela zaradi nege bolnih
- ženske so redkeje na vodstvenih položajih
- ženske pogosteje delajo v slabše plačanih dejavnostih
- ženske se upokojujejo z manj delovne dobe
- karierni razvoj žensk je počasnejši
- ženske pogosteje delajo s krajšim delovnim časom
- ženske zaradi starševstva plačajo višji karierni davek kakor moški

Zastopanost žensk na vodilnih položajih v politiki

Leto	1990	1992	2004	2011	2014	2022
Delež poslank	18,7	13,3	12,2	32,2	35,6	40,0

Leto	1992	1997	2002	2007	2012	2022
Delež državnih svetnic	2,5	12,5	7,5	2,5	7,5	17,5

Leto	1994	2002	2006	2010	2014	2022
Delež županj	1,4	5,7	3,4	4,7	7,5	13,6

Leto	1994	2002	2006	2010	2014	2022
Delež občinskih svetnic	10,8	13,1	21,5	22,0	31,8	35,0

Leto	2004	2009	2011	2014	2019
Delež slovenskih <u>EU poslank</u>	42,9	28,6	50,0	37,5	37,5

Zastopanost žensk na vodilnih položajih v gospodarstvu

Največje gospodarske družbe, ki kotirajo na borzi – 19 podjetij	Predsednice uprav (nadzornih svetov)	Članice uprav (nadzornih svetov)	Glavna izvršna direktorica	Neizvršne direktorice	Izvršne direktorice
2022	0 %	23,1 %	11,8 %	24,2 %	22,2 %

Vir: Evropski inštitut za enakost spolov

Nasilje nad ženskami in nasilje v družini

- Preprečevanje nasilja je ena od nacionalnih prioritet – Istanbulska konvencija (2015).
- Ženske v večini žrtve nasilja v partnerskih odnosih (75,6% - SURS 2020).
- Nasilje nad ženskami ima hujše posledice kot nasilje, ki ga doživijo moški (SURS 2020).
- 15% žensk je od svojega 15. leta vsaj enkrat doživelo nasilje – 75% fizično, 25% spolno nasilje (SURS 2020).
- Odraz neenakega položaja in razmerij moči med ženskami in moškimi tako v realnem kot v digitalnem svetu.
- Projekt Odklikni 2017 – 2019: [ODKLIKNI - Vsaka 12. ženska bo v življenju doživela vdor v zasebnost prek spleta. – YouTube.](#)

Kaj lahko naredimo?
Kako naprej?

- Vključevanje vidika enakosti spolov v vse politike je način udejanjanja politike enakosti spolov v vseh državah EU (t. i. *gender mainstreaming*).

Od nacionalne do lokalne ravni...

- Večina potreb prebivalstva se udejanja v lokalnem okolju.
- Koordinatorice in koordinatorji za enake možnosti na lokalni ravni (1/5 občin)
- Akcijski načrt za enakost spolov (2008: Mestna občina Velenje)
- [Smernice za pripravo Akcijskega načrta za enakost spolov](#)

Priprava akcijskega načrta

- **Analiza stanja:** V Sloveniji je vsaj eno obliko spletnega nadlegovanja doživelo 56 % učenk zadnje triade OŠ in 65 % dijakinj (podatki iz raziskave Odklikni, 2018).
- **Strateški cilj,** ki pomeni dosego idealnega končnega stanja: Preprečevanje spletnega nasilja nad ženskami in dekleti
- **Posebni cilj,** ki je bolj konkreten in vodi k dosegi strateškega cilja: Ozaveščanje in informiranje o prepoznavanju spletnega nasilja nad ženskami in dekleti
- **Ukrepi** oziroma dejavnosti za dosego cilja:
 - izvedba delavnic o spletnem nasilju za učenke/učence, dijakinje/dijake, pedagoški kader, starše;
 - objava oz. diseminacija (obstoječega) informativnega gradiva v javnih institucijah v lokalni skupnosti (šole, ŽD – otroški dispanzer), knjižnica, CSD, lokalni mediji;
 - izvedba javnega posveta o problematiki za širšo javnost.
- **Izvajalke/izvajalci** ali **akterke/akterji** ali **nosilke/nosilci:** NVO – izvajalci delavnic/programov, CSD, občinska uprava, šole.

Z malimi
zmagami do
cilja...

Ukrepi, ki niso finančno pogojeni:

- zaveza, da se v vseh občinskih aktih, obrazcih in javnih objavah uporabljata obe spolni slovnični obliki;
- uporaba službenih nazivov v pravi spolni slovnični obliki glede na spol osebe;
- zbiranje podatkov, ločenih po spolu (in drugih relevantnih osebnih okoliščinah);
- zaveza, da bodo v občinskem glasilu pogovori/izjave žensk in moških, kadar je to možno (če npr. pogovor/izjava ni vezan na funkcijo osebe), zastopani uravnoteženo;
- obeleževanje dogodkov, pomembnih za občino: npr. preveriti, ali gre v primeru, ko občina obeležuje obletnice rojstnih dni/smrti pomembnih občank in občanov, za uravnoteženo zastopanost obojih,
- podeljevanje naziva častna občanka/občan: poziv za nominacijo v obeh spolnih slovničnih oblikah, spolno uravnotežen izbor kandidatk in kandidatov.

Najlepša hvala za
vašo pozornost!

Pia Ažman Klukovič

pia.azman-klukovic@gov.si

